

אטיין דקרו — אבי הפנטומימה המודרנית

אטיין דקרו כתפקיד „הרוח הרעה“.

סון: השחקנים, שנתפרסמו ונתחבבו על הקהל, נפוצו לכל רוח לקצור תהי לה בתיאטרון ובסרטים, ואם כי המשיך בית-ספרו של דקרו להתקיים, הגה לא הצליח לגבש להקה קבועה עד 1943. באותה שנה ביצעו דקרו ובארו את הפנטומימה לסרט „ילדי גן העדן“. הסרט גרם לסנסציה עולמית והטיל את הפנטומימה למרכז ההתעניינות של אנשי התיאטרון בעולם, שמאו אינה דו-עכתי.

ליונת יצא זישוב

פאול ליונתה הפנתרון הצרפתי הנווד עזב את הארץ בדרכו לאתונה שם יתן כמה קונצרטים; ב-30 לחודש זה יחזור ארצה וייר פיע באולם „אהל“ בקונצרט הפרטיה שלו. את בקורו בארץ יסיים בסדרה בת 10 קונצרטים בקבוצים ויפתח את השבוע החגיגי בעין גב ביום 2 לחודש אפריל.

עמידה מנורות קיר

כל מיני מתנות ביחוד למשלוח לחוץ לארץ

בדלח - מכסף - מתכת - עור

ב „תמל“

אלנבי 27, פנת פינסקר 2 (מרתף)

לול עצמי, והמגיע ע"י כך לשעור קומה אמנותית, כי מאמץ עליון נדרש ממנו. הוא הופך, תוך כדי עבודה, לשחקן, במאי, סופר ובשעת הצורך גם לדקורטור ומוסיקאי.

לא יפלא, איפוא, שהכנת מחזה הפנטומימה שיוצג בישראל ארכה 14 חודש!

כוחי התחלת יצירתו של מחזה פנטומימה בלהקת דקרו: השחקנים יושבים על הכמה ומשוחחים ביניהם. כל אחד מציע רעיון מסוים. דקרו מעייץ בהצעות השונות ובוחר בטובה שביניהן. למשל: תמונה מלחמתית בשדה קרב: כל אחד מהשחקנים מנסה להביע את רגשותיו, נסיונו והתרשמותו בהצעתו הוא, בתנועותיו הוא, עד — שאחרי עבודת ליטוש ממושכת מקבלת התמונה את הצורה האמיתית ביותר, בעלת כח ההבעה העז ביותר. כל תמונה כזאת מתקשרת לתמונה נוספת, ושרשרת תמונות — שאיש לא חזה מראש כיצד תתפתחה — מתגבשת למחזה שלם, בעל מבנה דרמטי מושלם, שנוצר תוך עבודה אקספרסיבית מנטלית של הלהקה כולה.

דקרו אינו נזקק למילה המדוברת, אלא רק במקרה שאין כל דרך להביע את הדרוש באמצעות הפנטומימה. כי יש לזכור שהפנטומימה אינה מסוגלת לתאר את העבר ואת העתיד. כן אינה מסוגלת להביע דברים רחוקים, ובמקום שהנושא חורג מההווה והמקורב — רק אז נכנסת המילה המדוברת לשימוש, אך במידה מצומצמת ביותר.

פירושו של דבר: אין הפנטומימה מוגבלת בשפה והיא מובנת לכל, כשם שסרטי הראשונים של צ'רלי צ'פלין, אחד מגדולי אמני הפנטומימה, היו מובנים לכל.

שני תלמידים מא"י

כידוע, רבים המה אמני התיאטרון הגוהרים ללמוד תורה מפי אטיין דקרו, רובם, כדי למלא את החסר להם בהבעה נכונה ותנועה. מעטים, כדי להי אדיר את שם הפנטומימה הצרופה, תלמידי דקרו באו מכל ארצות תבל: אירופה, אמריקה וגם שני תלמידים מארץ-ישראל: ימימה פטובסקי וניסן גוטוביץ.

התלמידים לומדים כמקצוע ראשי את אמנות הפנטומימה הדרמטית (להבדיל מהריקודית). כן לומדים הם משחק תיאטרון רגיל, פיתוח הקול ודיקציה, באלט קלאסי, שירה, נגינה בכמה כלים, אקרובטיקה ואמנות הג'ינגלר (לפיתוח זריזות הידים ואחיזה העיניים).

מיהו אטיין דקרו?

סיפורו של אטיין מרסל דקרו מתחיל בפריס של שנת 1923, כשנכנס כצעיר בן 25 לבית ספרו האמנותי של ז'ק קופו. דקרו היה חדש לחלוטין בתיאטרון, אך בלבו הערצה ללא מצרים לאמנות הפיסול שראה בסטודיות ובמוזיאונים, הערכת סגנון ההתאגרות של ז'ורז' קרפטייה וכמות בלתי מנוצלת של כח פיסית שפותח בנערותו עת עבד כבנאי, מסגר ופועל חרושת.

בבית-הספר השתתפו התלמידים בתרגילים בהם אסורה היתה המילה המדוברת ונעשו תוך עירום מקסימלי כשפניהם מכוסים מסכה. נטולי בגד, חסרי הבעת פנים וטקסט נאלצו השחקנים להמציא את אופיים וללוש אותו מחומר אחר: גו, זרועות ורגלים.

משולחב מהאפשרויות הצפונות בתיאטרון, פתח דקרו את הקריירה שלו. על הבמה הפריסאית ב-1925 בלהקת תיחם של גסטון באטי ולואי זיובה, באוקטובר אותה שנה הצטרף ללהקת שרל דולין, בה עבד 8 שנים. בשעות הפנאי שלו היה דקרו משרת את נסי יוגונוו הראשונים ומשתדל לעניין שחקנים צעירים בעתיד הפנטומימה. אך

אטיין דקרו עסק 20 שנה במחקר הפנטומימה, לפי דפוסייה הישנים, אך מבלי להתימר להמשיך בפנטומימה הריחנית העתיקה או להתייחס את הקומדיה דלארטה על ידי התחפשות.

הפנטומימה של דקרו שונה תכלית שנוי מהפנטומימה המקובלת. היא נבדלת מהפנטומימה הריקודית, השואפת ליופי וגראציה, המוצגת לפי קצב חיצוני של כלי מוסיקה. הפנטומימה של דקרו היא דרמטית מובהקת. היא מבטיחה את הקונפליקט הדרמטי בבטוי אמיתי, בתנועה והבעה אמיתית, שאינם מותנים ביופי וגיגוניות. קצב הפעולה אינו נקבע ע"י גורמים חיצוניים, אלא על-ידי השחקן עצמו, אשר הוא שותף בהולדתו של מחזה פנטומימה.

איך נוצרת פנטומימה בתיאטרון דקרו?

מזור — לגבי החוקים המקובלים של הבמה — אך מחזה פנטומימה של דקרו ולהקתו אינו נכתב מראש, נקודות-התפתחות העלילה אינן ידועות מראש. הנושא, התוכן, ההתפתחות, התפקידים — כל הקשור במחזה — נוצרים תוך כדי עבודה מאומצת על-ידי כל העוסקים ביצירה.

השיטה היא שיטת האימפרוביזציה. דקרו נותן אפשרות לכל שחקן להביע את אישיותו וליצור את התפקיד אשר הוא רוצה ליצור. משום כך יכול להוסיף פיע בפנטומימה אך ורק שחקן מושלם מבחינה טכנית השואף בלי הרף לשכח

„ננס“ שתועלתו מרובה

אם נחרך האוכל והסיר נשאר שרוף. מה לעשות? את משרה אותו במים, מי סבון, מי סודה. מנסה להרחיחו. משפשת בספוג עדין, בחול ובסכין. זה גוזל זמן רב, רב מאוד ולא פעם נפגמות ידיך ומתלכלכות. וספוג הברזל? הוא מחליד, מתלכלך ומתקלקל. את אמנם שומרת אותו כמי סבון בתוך צנצנת, אך אחרי יום יומיים שוב אינו ראוי לשמוש. חתיכות ממנו נקרעות והן מהוות סכנה.

בדיקות מיקרוסקופיות שנעשו באמריקה הוכיחו, כי פרורי מתכת נדבקים בשעת הנקויה לדפנות הסירים ונקלטים שוב באוכל בזמן השהייה ומשמישים גורם למחלות קיבה שונות, אולקוס וכד'. ספוג חדיש ומצוי, הנוצר עפ"י פטנט מיוחד, כבש את מקומו בכל מטבח באמריקה. גם בארץ תוכלי להשיג עכשיו בחנויות את הספוג הזה, שמו „ננס“. הוא עשוי ממתכת בלתי מחלידה. אינך צריכה לשמור אותו במי סבון ואת יכולה לשטוף אותו אחרי השימוש ולהניחו במקום יבש. הוא רך ונעים לשימוש ויש לך הרגשה כאילו את מנקה בספוג רחצה. כל סיר, אף השרוף ביותר, הוא מנקה במהירות ומשאירו נקי ומבריק. והוא מאריך ימים.

קני אותו ונסי להשתמש בו. בקשי מהחנווני שלך, שיביא לך נותו ספוגים כאלה ותהנינה שכ-נותיך.

(מ.)